

საკუთრების უფლების ჩამორთმევა აუცილებელი საზოგადოებრივი
საჭიროების დროს

(შედარებით სამართლებრივი ანალიზი)

თამთა ანთიძე

*ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნეს სამართლის
ფაკულტეტზე კერძო (ბიზნეს) სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო (ბიზნეს) სამართლი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო ლიპარტია, სამართლის დოქტორანტი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2016

აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია საკუთრების უფლების, როგორც ადამიანის ძირითადი უფლების მნიშვნელობა და მის დაცულ სფეროში ჩარევის ფარგლები ექსპროპრიაციის დროს. განხილულია, საკუთრების როგორც ეკონომიკური, ისევე სოციალური ასპექტები ექსპროპრიაციის განხორციელებისას. განმარტებულია ექსპროპრიაციის წინაპირობები, „აუცილებელი საზოადოებრივი საჭიროება“, მისი სამართლებრივი შედეგები, პროპორციულობის და თანაზომიერების პრინციპი. განმარტებულია კოპენსაციის სავალდებულო ხასიათი და მისი განსაზღვრის კრიტერიუმები ექსპროპრიაციის დროს. მოყვანილია მაგალითები საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკიდან.

Abstract

Paper concerns the right to property as fundamental human rights and displays the scopes of interference while preceding an expropriation ('eminent domain'). Accordingly, economic and social aspects of property are discussed. Also, scholarly paper considers its preconditions such as: "a pressing social need", its legal consequences along with the principles of proportionality and equality. Legal character and criteria for defining an amount of compulsory compensation are as well as reckoned. In the terms of research by virtue of judgments of Georgian Constitutional Court and the European Court of Human Rights practical examples are presented.